הלכה · משנה תורה · מפרשים · השגות הראב״ד · ספר משפטים

השגות הראב"ד על משנה תורה, הלכות שכירות

רבנו אברהם ב"ר דוד [הראב"ד] מפושקיירה

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

השגות הראב"ד על משנה תורה, הלכות שכירות

רבנו אברהם ב"ר דוד [הראב"ד] מפושקיירה

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/השגות-הראבד-על-משנה-תורה-הלכות-שכירות/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה 39-202611200317v של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ב 5
הלכה ג 5
הלכה ז 5
הלכה יב 5
פרק ג 5
הלכה ב 5
הלכה ג 6
הלכה ו 6
פרק ה 6
הלכה א 6
הלכה ב 6
הלכה ד 6
הלכה ה 6
פרק ו 6
הלכה ה 6
פרק ז 7
הלכה ג 7
הלכה ה 7
פרק ט 7
הלכה ד 7
הלכה ח 7
פרק י 7
הלכה א 7
הלכה ד 7
הלכה ז 7
פרק יא 8
הלכה ו 8
פרק יב 8
הלכה ב 8
הלכה ג 8
הלכה ה 8

הלכה י 8
פרק יג 9
הלכה ד 9

פרק ב

הלכה ג

יראה לי שאם פשע השומר וכו' עד המזיק מטלטלין וכו'. א"א ואם אמת הוא זה ש"ח למה אינו נשבע על טענתו שלא פשע שהרי אם פשע משלם ואם נפשך לומר הלא מודה במקצת שאם יודה ישלם ואעפ"כ אינו נשבע הרי אמרה תורה כלל ופרט בש"ח וכלל ופרט בש"ש מה ש"ש מיעט את אלו מעיקר התשלומין ולא מן השבועה לבדה אף ש"ח שמיעט את אלו אף מעיקר התשלומין מיעטן ולא מן השבועה לבדה ואין פושע מזיק שאם היה כן פשיעה בבעלים למה פטור אלא שאין פושע דומה למזיק עכ"ל:

וכן הורו רבותי וכו' עד עכ"פ. א"א משנתנו היא אם אוביר ולא אעביד אשלם במיטבא משום דבידו היא ועשאוה כתנאי ב"ד ושכיר שהפסיד מלאכתו דבר פשוט הוא שהוא מזיק בידים שתלא טבחא אומנא מותרים ועומדין הן עכ"ל:

הלכה ז

קטן שהפקיד ביד גדול וכו' עד שבועת שמא היא. א"א ורבותי הורו ואני מסכים עמהם שאינו נשבע כלל ואפילו היסת שאין נתינת קטן כלום ואם פקדון אין כאן שבועה אין כאן ואפילו באבידה אינו דאבידה אתיא מכח בן דעת ותמה על עצמך דכולה פרשתא עיקר בשבועת השומרים ועלה קאמר איש פרט לקטן ועוד על ודאי שלו אין נשבעין על ספק שלו נשבעין:

הלכה יב

בד"א כשהיה השומר יכול לטעון וכו' עד וישלם. א"א והוא דאמר ליה אישתבע לי שלא החזרתי לך אבל אנן לכתחלה זיל שלים אמרינן ליה עכ"ל:

אין נשבעין אלא היסת עכ"ל. א"א והא איכא נשבע על המשכון לדעת הגאונים אלא שאני מודה אלא כעין מריה דחושלא דתפס עיזי עכ"ל:

פרק ג

הלכה ב

מכאן אתה למד וכו' עד ואם נשברה בידו משלם הכל. א"א הוא נותן את הפשיעה בעבור הכבדות ואני סבור שאין הפשיעה אלא בשביל הקלות שהנתקל במשא הקל פושע הוא עכ"ל:

הלכה ג

הסבל ששבר חבית וכו' עד וכן כל כיוצא בזה. א"א לא נהיר דה"ל לאפלוגי נמי בהא בין דה"ל חמרא או לא עכ"ל:

הלכה ו

רועה שהיה לו להציל וכו' עד ה"ז פושע וחייב. א"א דבר זה צריך פירוש שאינו משלם כל דמי הבהמות אלא מנכין לו השכר שהיה צריך לשכור הרועים להציל ואם אותו השכר עולה עד כדי דמיהם אומדין כמה אדם רוצה ליתן ולא יטרח לקנות בהמות יפות כאלה וישלם לו האומד עכ"ל:

פרק ה

הלכה א

השוכר את הבהמה וכו' במה דברים אמורים בששכרה לשאת עליה משא וכו' עד אלא תרעומות. א"א אנשתטית קאי:

הלכה ב

שכרה למשא הואיל ואמר לו וכו' עד ומניח לו נבלתו. א"א אין לזה שורש וענף שאין הפרש בין רכיבה לשאר משא ולשון ההלכות הטעתו שראה שם לרכוב ולאו בדוקא נקט לה עכ"ל:

הלכה ד

השוכר את הספינה ופרקה בחצי הדרך עד עליו תרעומות. א"א לפי הגמ' בזה טענת ממון יש לו עליו עכ"ל:

הלכה ה

ויש מי שהורה וכו' עד ולא יראה לי שדין זה אמת. א"א יש בדורינו אומרים כן שיש בני אדם שמחריבים הבית בדירתם עכ"ל:

פרק ו

הלכה ה

במה דברים אמורים כשהיו וכו' עד שכורה ביד אחרים. א"א דבר זה אינו מחוור שהרי בגמרא העמידוה בחצר דמשכיר [ושוורים דאתו מעלמא פי' חצר דמשכיר] דלא אגירא לשוכר דאי אגירא ליה כדידיה דמי וקניא ליה מידי דהוה אשוכר את מקומו עכ"ל:

פרק ז

הלכה ג

השוכר שאמר נתתי שכר הבית וכו' בתוך שלשים יום על השוכר להביא ראיה. א"א שלשים יום לאו דוקא אלא כל תוך זמן נמי עכ"ל:

הלכה ה

השוכר פרדס או שהיה משכון עד משום רבית המלוה והלוה. א"א אין כאן רבית אלא המלוה אסור משום דקא כליא קרנא והלוה אסור משום דמשתעבדי למלוה עכ"ל:

פרק ט

הלכה ד

כיצד דין הפועל שחזר בו וכו' עד בגד לארוג בשתי סלעים וכו' עד אלא חצי מלאכה. א"א אלא סלע יפה שני דינרין עכ"ל:

בד"א בדבר שאינו אבוד וכו' עד דרכו של נהר זה. א"א נראה שכך מפרש אי בני מתא פסידא דפועלים שבני העיר מפסיקים אותו ואין לו טעם עכ"ד:

הלכה ח

השוכר את הפועל להביא שליחות ממקום למקום וכו' שכרו להביא קנים לכרם וכו' שכרו להביא כרוב וכו' עד וכן כל כיוצא בזה. א"א כן הוא לשון התוספתא אבל בגמ' דהשוכר את האומנין מסיים בה אבל אינו דומה הבא טעון לבא ריקן עכ"ל:

פרק י

הלכה א

לפיכך אם אבד וכו' ואם נאנס המשכון כגון שנלקח וכו' עד פרוטה אחרונה. א"א אין אנו מודים לו ולרבותיו בזה שאם משכנו אחר הלואתו קונה אותו אף לאונסין כרבי יצחק עכ"ל:

הלכה ד

נתן צמר לצבע וכו' נתן עצים לחרש וכו' ואם ההוצאה יתירה וכו' אמר בעל הכלי וכו' עד אין שומעין לו. א"א אין לזה טעם עכ"ל:

הלכה ז

הנוטע אילנות לבני כו' עד הצבור עליהן. א"א וכן נמי אם שתלא דיחיד עכ"ל:

פרק יא

הלכה ו

כל שכיר ששכרו וכו' תקנו חכמים שישבע השכיר ויטול וכו' אפי' היה השוכר קטן השכיר נשבע ונוטל עכ"ל ר"מ ז"ל. ובהשגות היה כתוב אפילו היה השכיר קטן ועל אותו לשון מצאתי השגה ז"ל א"א אין הדעת מסכמת על זה שנמסור שבועה לקטן אלא ישבע בעל הבית ואע"פ שאין תביעת קטן כלום עכ"ד: (ועיין במ"מ וכ"מ):

פרק יב

הלכה ב

מה בין העושה וכו' עד אחר שימלא הסל. א"א לא ידעתי מאין זה ואולי זה הוא מ"ש מפני השב אבידה לבעלים אוכלין בהליכתן מאומן לאומן ובחזירתן מן הגת דהיינו כשימלא הסל וינפצנו ויחזור מן הגת ומה שאמר מפני השב וכו' פי' הוא למה שאמר עכ"ל:

הלכה ג

המבטל ממלאכתו וכו' מפי השמועה למדו שכל זמן עד וכן כל כיוצא בזה. א"א דברים הללו אין להם שורש ובספרי דרשו וקטפת מלילות בידך שלא יהא קוצר במגל ואוכל וחרמש לא תניף בשעה שאתה מניף חרמש על קמת בעה"ב ולא מפני ביטול מלאכה אלא שלא יעשה אכילתו קבע כעין מלאכתו עכ"ל:

הלכה ה

העושה בחטים וכו' עד למעשר ולחלה. א"א טעה הוא וכל האומר כן שלא הוזכרה חלה אלא בכרוך ותני אבל משעת מעשר פקעה אכילתם עכ"ל:

הלכה י

ולא יאכל ענבים וכו' עד שירצה. א"א דוקא אחת אחת בספיתת מלח עראי אבל לא מליחה גמורה ולא עם הפת משום איסור טבל עכ"ל:

ולא יהיו בניו ואשתו וכו'. א"א בעיא היא ולא איפשיטא עכ"ל:

פרק יג

הלכה ד

וכן פרות הדשות וכו' עד סוף הפרק. א"א דומה שהוא מפרש פרות המרכסות בתבואה כלומר עוברות על התבואה דרך הליכתן למקום אחר כדי לקצר הליכתן והמפרשים לא כך פירשו אלא תבואה שנשרית במים ורוצה להשיר קליפתה והוא חושלא עכ"ל: